

Sygn. akt VI U 697/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 21 lutego 2014 r., znak: (...)

w sprawie: J. G.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. G. prawo do emerytury od dnia (...)
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił powodowi J. G. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS bowiem przyjął, że powód, spełniający pozostałe warunki do uzyskania emerytury nie przepracował 15 lat w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od tej decyzji powód wniósł o jej zmianę i przyznanie emerytury podnosząc początkowo, że pracował w warunkach szczególnych jako malarz budowlany w od 1.09.1972 r. do 14.08.1990 r. w (...)Spółdzielni Pracy w S..

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Ubezpieczony J. G. urodzony (...) złożył wniosek o emeryturę 12.02.2014 r. Ubezpieczony zatrudnił się w (...)Spółdzielni Pracy w S. jako uczeń w zawodzie malarza budowlanego. Nauka trwała do 31.08.1972 r. Od 1.09.1972 r. ubezpieczony pracował jako malarz budowlany. Wykonywał prace malarskie konstrukcji na wysokości. Do jego obowiązków należało też postawienie rusztowania, przygotowanie farby i jej wymieszanie. To była jego stała praca

w pełnym wymiarze czasu pracy. Ubezpieczony jako malarz budowlany wykonywał pracę na wysokości - malował bloki, hale produkcyjne, sale kinowe, sale gimnastyczne, elewacje zewnętrzne budynków. Właściwe prace malarskie poprzedzały prace przygotowawcze związane z wykonywaniem obowiązków malarza na wysokości. Od 1976 r. ubezpieczony był mistrzem pracującym i nadal wykonywał dotychczasowe obowiązki a dodatkowo nadzorował prace innych pracowników. Ubezpieczony nie korzystał z urlopów bezpłatnych, otrzymywał mleko na odtrucie. Z dniem 15.08.1990 r. ubezpieczony został przeniesiony na stanowisko portiera.

W świadectwie pracy z dnia 8.05.1989 r. wpisano, że ubezpieczony pracował jako uczeń malarz budowlany od 1.09.1970 r. do 31.08.1972 r. i jako malarz budowlany. W kolejnym świadectwie pracy z dnia 30.09.1996r. wystawionym przez pracodawcę widnieje zapis, że w okresie od 1.09.1972 r. do 14.08.1990 r. powód zajmował stanowisko malarza budowlanego i portiera, w tym od 1.09.1972 r. do 14.08.1990 r. pracował jako malarz budowlany i wykonywał prace w szczególnych warunkach.

dowód: umowa o prace, zmiany angażu, świadectwa pracy w aktach osobowych i rentowych powoda, zeznania świadków B. C., J. P. i F. S., zeznania ubezpieczonego –zapis protokołu rozprawy –płyta k.32verte

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów w aktach osobowych powoda z okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) w W., akt rentowych powoda, których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków : świadków B. C., J. P. i F. S., którym dał wiarę bowiem były one zgodne co do faktu, iż w trakcie zatrudnienia w (...)Spółdzielni Pracy w S. od 1.09.1972 r. do 14.08.1990 r. powód stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace malarskie konstrukcji na wysokości. Zeznania świadków w sposób nie budzący wątpliwości, łącznie z zeznaniami powoda, którym Sąd dał wiarę, bowiem zgodne były one zarówno z zeznaniami w/w świadków i znajdowały potwierdzenie w dokumentach osobowych, pozwalają na przyjęcie, że powód jako pracownik (...)Spółdzielni Pracy w S. w spornym okresie malował na wysokości konstrukcje, wykonując prace o których mowa w wykazie A dział V punkt 6(prace malarskie konstrukcji na wysokości), stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 8.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego (art. 184 ust. 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy -ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach

o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr14635) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W załączniku do tego rozporządzenia – wymieniającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego w wykazie A, dziale V pkt 6 jako prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, wymieniono prace malarskie konstrukcji na wysokości.

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, zdaniem Sądu Okręgowego, pozwala na przyjęcie, że przez cały okres faktycznej pracy w 1.09.1972 r. do 14.08.1990 r. w (...)Spółdzielni Pracy w S. powód wykonywał pracę w szczególnych warunkach o której mowa w wykazie A dział V punkt 6 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r.

Uznać więc należało, że powód przepracował wymagany przepisami okres co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach, co uzasadnia przyznanie mu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Mając to na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał powodowi prawo do emerytury od momentu spełnienia wszystkich warunków, w tym warunku w postaci osiągnięcia wieku 60 lat. W punkcie 2 wyroku stwierdzono, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Stosownie bowiem do art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego

orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji; organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego. Zgodnie z § 2 ust. 2 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów, okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. W myśl zaś § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) środkiem dowodowym, stwierdzającym okresy zatrudnienia, są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów, oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia (ust. 1); jeżeli pracownik ubiega się o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty (ust. 4). Skoro więc w toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony nie przedstawił właściwych dokumentów wystawionych przez pracodawcę, a okresy pracy w warunkach szczególnych udowodnił także swoimi zeznaniami i zeznaniami świadków, to organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za wydanie błędnej decyzji odmawiającej prawa do emerytury, albowiem nie mógł przeprowadzić tych właśnie dowodów w trakcie prowadzonego przez siebie postępowania administracyjnego.

SSO Ewa Milczarek